

ВІДГУК

**офіційного опонента – доктора юридичних наук, професора,
професора кафедри адміністративного права та процесу
Навчально-наукового інституту права
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Задираки Наталії Юріївни**

на дисертацію

**Онисковця Миколи Юрійовича на тему «Правове регулювання дозвільних
процедур у сфері містобудування в Україні: питання теорії і практики»,
представлену на здобуття ступеня доктора філософії галузі знань 08
«Право» зі спеціальності 081 «Право»**

Ступінь актуальності обраної теми. Тема представленою дослідження є надзвичайно актуальною, оскільки дослідження правового регулювання дозвільних процедур у сфері містобудування в Україні, зокрема крізь призму аналізу їх законодавчого закріплення, становлення та розвитку інституту дозвільної діяльності, набуває особливого значення в умовах євроінтеграційних процесів. Актуальність також зумовлена необхідністю врахування особливостей практичної реалізації дозвільних процедур у сфері містобудування в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови, а також забезпечення належної реалізації законних прав та інтересів суб'єктів дозвільної діяльності в Україні.

Особливої уваги потребує оцінка ефективності законодавчого регулювання дозвільної діяльності у сфері містобудування. Крім того, важливим є дослідження впливу правового режиму воєнного стану на функціонування органів виконавчої влади, зокрема в частині адміністративно-правового регулювання дозвільних процедур у зазначеній сфері. Водночас актуальним залишається аналіз проблем, пов'язаних із відсутністю належної кодифікації містобудівного законодавства в Україні.

Попри значний внесок науковців у дослідження проблематики дозвільних процедур у сфері містобудування, більшість наукових праць зосереджена переважно на питаннях адміністративно-правового регулювання дозвільної діяльності. Водночас питання законодавчого закріплення та практичної реалізації дозвільної діяльності у сфері містобудування в Україні залишаються недостатньо розробленим напрямом у сучасній українській правовій науці.

Отже, є всі підстави стверджувати, що дисертаційне дослідження Онисковця Миколи Юрійовича на тему «Правове регулювання дозвільних процедур у сфері містобудування в Україні: питання теорії і практики» характеризується актуальністю.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження здійснено в контексті науково-дослідної теми кафедри теорії та історії держави і права Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК» – «Теоретичні та практичні проблеми забезпечення прав людини та дитини в умовах розбудови правової, демократичної, соціально-орієнтованої держави з широко розгалуженими інститутами громадянського суспільства» (номер державної реєстрації: 0118U001384).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. У результаті ґрунтовного аналізу змісту наукових публікацій та дисертаційного дослідження М.Ю. Онисковця можна зробити висновок про те, що наукові висновки та практичні рекомендації, сформульовані дисертантом, є аргументованими та обґрунтованими, несуть достовірний характер. Цьому посприяла структура дисертації, яка обумовлена прагненням автора логічно та послідовно висвітлити наявний матеріал дослідження.

Робота складається з анотації, вступу, трьох розділів, поділених на дев'ять підрозділів, висновків, а також списку використаних джерел.

Обґрунтованість, достовірність та аргументованість положень і висновків, сформульованих у дисертаційній роботі, доводиться використанням джерельної бази, що складається з 203 найменувань, які були критично опрацьовані і систематизовані автором.

Ознайомлення зі змістом дисертаційного дослідження здобувача дає підстави стверджувати, що поставлена у вступі мета досягнута, а всі окреслені завдання успішно виконані.

Про рівень досягнення мети і виконання завдань свідчить використання сукупності загальнонаукових та спеціально-юридичних методів дослідження, що ґрунтуються на сучасних засадах права та споріднених наук. Зазначені методи дали змогу дослідити сутність правового регулювання дозвільної діяльності у сфері містобудування в Україні.

Зокрема, логіко-семантичний метод було застосовано для аналізу та поглиблення понятійного апарату (підрозділ 1.1.). Історико-правовий метод використаний для вивчення етапів становлення та розвитку дозвільної системи у сфері містобудування в Україні, зокрема в контексті адміністративної реформи (підрозділ 1.2.). Порівняльно-правовий метод застосовувався для порівняння змін у правовому регулюванні дозвільної системи у різні періоди (підрозділи 1.2., 2.1., 2.3.). Метод моделювання використано для дослідження тенденцій реалізації адміністративно-правового регулювання дозвільної діяльності у сфері містобудування в Україні (підрозділи 3.1., 3.2.). За допомогою методу аналізу і синтезу відбулося виокремлення основних елементів правового регулювання дозвільних процедур та узагальнення результатів дослідження (підрозділи 1.3., 1.4., 2.2.). Логіко-юридичний метод було використано для формування висновків, узагальнень та пропозицій щодо вдосконалення правового регулювання в досліджуваній сфері.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що дисертаційне дослідження є одним із перших в українській юридичній науці комплексних досліджень, в рамках якого проаналізовано особливості дозвільної діяльності у сфері містобудування з позиції теорії та практики, а також у формулюванні нових підходів до вдосконалення відповідного правового механізму. Проведене дослідження дало можливість сформулювати такі положення, що мають елементи наукової новизни та виносяться на захист як особистий внесок дисертанта, зокрема:

уперше:

– запропоновано спрощене визначення понять «дозвільна діяльність» та «дозвіл»; дозвільну діяльність запропоновано визначити як сукупність правових

відносин, учасниками яких є дозвільні органи, адміністратори та запитувачі дозвільних документів, а також, у окремих випадках, інші заінтересовані сторони; дозвіл у сфері містобудування запропоновано визначити документом, що видається уповноваженим органом і надає право на провадження певних дій у цій сфері;

– визначено місце дозвільних процедур у сфері містобудування, де вони виступають одночасно інструментом контролю, засобом правового регулювання і формою реалізації прав та обов'язків суб'єктів містобудівної діяльності;

удосконалено:

– визначення ключових понять у сфері адміністративно-правового регулювання дозвільних процедур у сфері містобудування;

– визначення правовідносин у сфері містобудування, що є предметом правового регулювання дозвільних процедур у сфері містобудування;

дістали подальшого розвитку:

– визначення стадійності дозвільної процедури у сфері містобудування, зокрема наведено аргументи відсутності необхідності виокремлення як окремої стадії відкликання дозволу чи оскарження відмови уповноваженого органу у видачі дозволу через відсутність ознаки постійності у дозвільному процесі.

Загалом положення, висновки та рекомендації, сформульовані автором дисертації, відзначаються науковою новизною, а отримані результати мають як теоретичне, так і практичне значення.

Теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження. Ознайомлення зі змістом дисертації та науковими публікаціями дає підстави стверджувати про достатній рівень компетентності дисертанта з ключових питань обраної теми, а також про обґрунтованість підходів до визначення мети, завдань, об'єкта, предмета, методів і структури роботи.

Практичне значення отриманих результатів полягає у тому, що вони можуть бути використані у: нормотворчій діяльності – при доопрацюванні законодавства у сфері містобудування, зокрема Законів України «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про дозвільну систему у сфері

господарської діяльності», а також у процесі гармонізації законодавства з європейськими підходами до регулювання просторового розвитку; практичній діяльності органів публічної влади – для підвищення правової визначеності та ефективності видачі дозвільних документів, зменшення зловживань та оптимізації взаємодії із суб'єктами містобудівної діяльності; професійній діяльності правників – з метою правильного застосування нормативних вимог, а також для кращої підготовки до адміністративного або судового оскарження; в освітній сфері – для викладання дисциплін з теорії права, цивільного, земельного, екологічного, адміністративного, господарського, містобудівного права, а також для подальших науково-правових досліджень у сфері містобудування.

Повнота викладу результатів дисертаційного дослідження та наукових положень в опублікованих працях здобувача. Повнота викладення наукових результатів дисертації підтверджується тим, що основні результати дисертації, висновки та пропозиції знайшли відображення у тринадцяти наукових працях, із них 6 статей опубліковано у наукових фахових виданнях України, 2 – у закордонних виданнях, які додатково відображають наукові результати дослідження, а також 5 публікацій, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертаційна робота Онисковця М.Ю. на тему: «Правове регулювання дозвільних процедур у сфері містобудування в Україні: питання теорії і практики» написана грамотною науковою українською мовою. Стель викладу дослідницьких матеріалів, наукових положень, висновків і рекомендацій відзначається логічністю, чіткістю та доступністю сприйняття.

Оформлення дисертації відповідає вимогам, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40.

Вимоги академічної доброчесності.

Дисертація М.Ю. Онисковця містить результати власних досліджень. У роботі чітко зазначено джерела запозичених ідей, наукових концепцій та положень, наведено відповідні посилання на авторів і використані джерела, а самі положення належно аргументовані в рамках авторського аналізу.

Дискусійні положення та зауваження.

Позитивно оцінюючи наукове та практичне значення результатів наукового дослідження М.Ю. Онисковця, вважаємо доцільним висловити свої міркування щодо окремих дискусійних моментів.

1. Потребує додаткової аргументації один із заявлених елементів наукової новизни, а саме положення про те, що вперше «дозвіл у сфері містобудування запропоновано визначити документом, що видається уповноваженим органом і надає право на провадження певних дій у цій сфері». З огляду на те, що подібне визначення вже використовується в законодавстві та науковій літературі, доцільно конкретизувати авторську позицію, уточнивши, у чому саме полягає специфіка запропонованого підходу.

2. В дисертації автор зазначає, що важливою частиною регулювання адміністративної процедури є практика Європейського суду з прав людини, яка має велике значення для забезпечення прав людини та підвищення рівня правової визначеності в процесі адміністративного управління (с. 73). Утім, із тексту роботи не зовсім зрозуміло, як саме результати цієї практики інтегруються у конкретні пропозиції щодо вдосконалення адміністративно-правового регулювання дозвільної діяльності в Україні. Доцільним було б більш детально проаналізувати конкретні рішення ЄСПЛ, визначити їхні наслідки для національної практики та показати, яким чином вони можуть бути враховані при розробці нормативно-правових актів і процедур, що регулюють дозвільну діяльність.

3. Дискусійним є питання відсутності чіткої хронологічної систематизації розвитку дозвільної діяльності у сфері містобудування. Виділення ключових історичних етапів та їхніх особливостей дозволило б краще зрозуміти закономірності трансформації законодавства та ефективність дозвільних процедур у різні періоди.

Слід зазначити, що висловлені критичні зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації та не знижують наукової й практичної значущості дисертаційного дослідження Онисковця М.Ю.

Загальний висновок.

Дисертація Онисковця Миколи Юрійовича на тему «Правове регулювання дозвільних процедур у сфері містобудування в Україні: питання теорії і практики», подана на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами), Вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40, а її автор – Онисковець Микола Юрійович за результатами публічного захисту заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

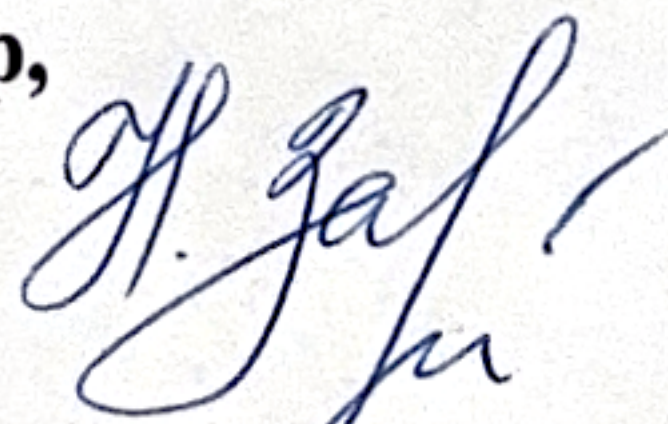
Офіційний опонент:

професор кафедри адміністративного права та процесу

Навчально-наукового інституту права

Київського національного університету імені Тараса Шевченка,

доктор юридичних наук, професор,

Наталія ЗАДИРАКА

ПІДПИС ЗАСВІДЧУЮ
ВЧЕНИЙ СЕКРЕТАР
КАРАУЛЬНА Н.
06.04.

